

Pentecia beati augustini episcopi ex libro retractationum ipsius de libris de ciuitate dei.

Nterea cum roma gottboz irrupte a gen-
 rium sb rege alarico atq; impetu magne cla-
 dis euerfa est. eius euerfione deoz falozum
 muto:uq; cultores quos vfitato noie paga-
 nos vocam9. in xpianā religionē referre co-
 nantes. folito acerbius et amari9 deū veruz
 blaspemare ceperūt. **V**i ego exardescens
 zelo domus dei aduersus eoz blasphemias
 velerros libros de ciuitate dei scribere in-
 stitui. **Q**uod opus p aliquot ānos me tenuit
 eo q; alia multa intercurzebāt que differre n̄
 operet. et me prius adfoluēdū occupabant
Hoc autē de ciuitate dei grāde op9 tādē. xxij.
 libris est terminatū. quorū qnq; primi eos re-
 fellunt qui res humanas ita pspari volūt. vt
 ad hoc multozū deozū cultū quos pagani co-
 lere osueuerūt necessariū esse arbitrent. qz
 pbibent mala ista exoziri atq; abū dare oten-
 dunt. **S**equentes autē qnq; aduersus eos lo-
 quuntur. qui fatent hec mala nec defuisse vn-
 qz nec defutura mortalib9. et ea nūc magna
 nunc pua. locis tpibus psonisq; variari. s3 de-
 ozum multozū cultū quo eis sacrificat. ppē vi-
 tam pmoretū futurā esse vtilē disputat. **H**is
 ergo. x. libris due iste vane opinionē xpiane
 religioni aduersarie refellunt. **S**ed ne qsq;
 nos aliena tantū id arguisse nō aut nostra af-
 feruisse repbenderet. id agit ps altera opis
 hui9. que. xij. libris otinet. **Q**uamq; ubi op9
 est et in pozib9. y. que nostra sūt asseram9 et
 in. xij. posteriorib9 redarguam9 adūsa. **D**uo
 decim ergo librozū sequentiū pmi qtuoz cōti-
 nent exortū duaz ciuitatū. quarū est vna di-
 altera huius mūdi. **S**cdi quatuor excursū ea-
 rum seu pcursum. **T**ercij vero qui et postre-
 mi debitos fines. **S**ta omēs. xxij. libri cū sint
 de vtraq; ciuitate descripti. titulū tñ a melio-
 re acceperūt. ut de ciuitate dei post9 vocarē-
 tur. **I**n quozū decimo libro nō debuit p mira-
 culo poni in abrae sacrificio flāmā celit9 fac-
 tam inter diuisas victimas cucurrisse. qm̄ hoc
 illi in visione mōstratū ē. **I**n. xvij. libro qd di-
 ctum est de samuele nō erat de filijs aarō. di-
 cendū poti9 fuit non erat filius sacerdotis. **F**i-
 lios quippe sacerdotū defūctis sacerdotibus
 succedere magis legitimi moris fuit. **N**az in
 filijs aaron repitur pater samuelis. sed sacer-
 dos non fuit. nec ita in filijs ut eū ipse genuit
 aaron. sed sicut omēs illi9 populi dicuntur fi-
 lij israel

Incipium capitula libri pmi de ciuitate dei beati augustini episcopi.

De aduersarijs nois xpī quib9 in vastatione ppē xp̄s barbari pepcerūt victis .i.

Nūq; vlla bella ita gesta sint vt victores
 ppē deos eoz q̄s vicerat pcerēt victis .ij.
Quas imprudēter romani deos penates qui-
 troiam custodire non potuerant sibi credi-
 derint pfuturos .iij.
De asilo iunonis in troia q; neminē liberauit
 a grecis. et basilicis apostolorum q̄ oēs ad se
 ofugientes a barbaris defenderunt .iiii.
De generali osuetudine hostium victas ciui-
 tates euertentius quid cato senserit .v.
Qd ne romani quidē ita vllas cepint ciuita-
 tes vt in tēplis eaz pcerēt victis .vi.
Qd in euerfione vrbis que aspe gesta sunt de
 osuetudine acciderit belli q̄ vero clementer
 de potentia puenerit nominis xpī .vii.
De comodis et incomodis que bonis ac ma-
 lis plerūq; communia sunt .viii.
De causis correptionum propter quas boni et
 mali pariter flagellantur .ix.
Qd sanctis in amissione rerum temporalium
 nihil pereat .x.
De fine tēporalis vite siue longioris siue bre-
 uioris .xi.
De sepultura humanorum corpum que xpianis
 etiam si fuerit negata nil adimit .xii.
Que sit ratio sanctorū corpora sepeliēdi .xiii.
De captiuitate sanctorum quibus nunq; dis-
 uina solacia defuerunt .xiv.
De regulo captiuitatis ob religionem etiaz
 sponte tolerandam extat exemplum q; tame-
 illi deos colenti pdesse non potuit .xv.
An stupris que etiam sacrarum forte virgi-
 num est passa captiuitas contaminari potue-
 rit virtus animi sine voluntatis assensu .xvi.
De morte voluntaria ob metum pene siue de-
 decoris .xvii.
De aliena violentarum libidine quam in op-
 presso corpore mens inuita perpetit .xviii.
De lucrecia que se ob illatum sibi stuprum p-
 emit .xix.
Nullam esse auctoritatem que xpianis in q̄li-
 bet causa ius voluntarie necis attribuat .xx.
De interfectionibus hominum que ab homi-
 cidij crimine excipiuntur .xxi.
Qd nunq; possit mors voluntaria ad magni-
 tudinem animi pertinere .xxii.
Quale exemplum sit cathonis qui se victori-
 am cesaris non ferens interemit .xxiii.
Quod in ea virtute qua regulus cathone p-
 stator fuit mltomag emineat xpiani .xxiiii.
Qd peccatum non per peccatum debeat de-
 climari .xxv.
De his que fieri non licēt cum a sanctis facta
 noscunt qua rōe facta credenda sint .xxvi.
An ppter declinatōem peccati moris sponta-
 nea appetenda sit .xxvii.

In iudicio dei in corpora continentium libido hostilis peccare permiffa fit	xxviii.
Quid familia christi respondere debeat in fi delibus eum exprobrant q̄ eam a furore ho stium non liberauerit christus.	xxix.
Qua pudendis prosperitatibus affluere uide qui de xpianis temporib⁹ conq̄runt	xxx.
Quibus uiciorum gradibus aucta fit in ro manis cupido regnandi	xxxi.
De scenicozum institutōe ludorum	xxxii.
De uicijs romanorum quos patrie non corre xit euerfio	xxxiii.
De clementia dei que uerbis excidium tempe rauit	xxxiiii.
De latentibus inter impios ecclesie filijs et falsis intra ecclesiam christianis	xxxv.
De quibus causis sequenti disputatōe fit dis serendum	xxxvi.

Expliciūt capitula libri primi